

3.10.2024

Tilastoyhteenveto

Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 (jäljempänä *neljäs rahanpesudirektiivi*) ja sitä täydentävän rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/843 (jäljempänä *viides rahanpesudirektiivi*) mukaan jäsenvaltioiden on 7 artiklan mukaisten riskiarvioidensa valmistelun edistämiseksi varmistettava, että ne pystyvät tarkastelemaan rahanpesun tai terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmiensä tehokkuutta ylläpitämällä kattavia tilastoja kyseisten järjestelmien tehokkuuteen vaikuttavista seikoista.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tilastoista julkaistaan vuosittain yhteenveto¹ ja toimitettava yhteenveto komissiolle². Alla on esitetty neljännen ja viidennen rahanpesudirektiivin 44 artiklan 2 kohdassa edellytetyt tilastot.

2 a kohta

Tiedot, joilla mitataan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien eri alojen kokoa ja merkitystä, mukaan luettuina luonnollisten henkilöiden ja yhteisöjen määrä kullakin alalla ja kunkin alan taloudellinen merkitys.

Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikkö laati valtiovarainministeriölle keväällä 2024 asiakasluokitteluraportin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) mukaisista ilmoitusvelvollissectoreista. Asiakasluokitteluraportissa kuvataan toimijoiden taloudellista merkitystä eri parametrien avulla. Taulukossa 1 on kuvattu ilmoitusvelvollissectoreilla toimivien toimijoiden lukumäärä ja niiden osuus prosentteina.

¹ 44 artiklan 3 kohta.

² 44 artiklan 4 kohta.

Taulukko 1. Ilmoitusvelvollissektorit Suomessa 5/2023³.

Ilmoitusvelvollissektorit	Lkm	Lkm osuus (%)
Luottolaitokset	184	2 %
Maksupalvelujen tarjoajat	90	1 %
Rahapelitoiminta	2	0 %
Rahoituslaitokset, muut rahoituspalveluja tarjoavat sekä perintäliikkeet	377	4 %
Vakuutustoiminta ⁴	3807	39 %
Virtuaalivaluutan tarjoajat	12	0 %
Asiantuntijapalvelut: Kiinteistön- ja vuokrahuoneistojen välittäjät	1603	17 %
Asiantuntijapalvelut: Kirjanpitäjät ja tilintarkastajat	2712	28 %
Asiantuntijapalvelut: Asianajajat, oikeudelliset palvelut, veroneuvonta	905	9 %
Asiantuntijapalvelut: Taidekauppiaat	63	1 %
Asiantuntijapalvelut: Tavarakauppiaat	49	1 %
Asiantuntijapalvelut: Yrityspalvelut	41	0 %
Asiantuntijapalvelut: Panttilainaamot	13	0 %

Ilmoitusvelvollissektoreilla toimivat toimijat jakautuvat siten, että suurin osa toimijoista toimii osakeyhtiönä (71 %) ja toiseksi suurin toimijajoukko muodostuu luonnollisista henkilöistä (21 %). Muita merkittäviä oikeudellisia muotoja ovat henkilöyhtiöt, yhdistykset, yhteisöt ja kuolinpesät.

Toimialaluokitus (TOL 2008) mukaisesti suurimman ryhmän ilmoitusvelvollisista muodostavat ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, jota edustaa 39 % kaikista valituista toimijoista. Rahoitus- ja vakuutustoiminta on toiseksi suurin ryhmä 25 %:lla ja muita merkittäviä toimialoja ovat kiinteistöalan toiminta sekä tukku- ja vähittäiskauppa.

³ Lähde: Verohallinto 2024. Asiakasluokittelu.

⁴ Raportissa on tarkasteltu vain y-tunnuksella olevia toimijoita. Tämän lisäksi oli 67 toimijaa/henkilötunnusta, joilla ei ollut y-tunnusta.

Toimijat jakautuvat alueellisesti siten, että valtaosa toimijoista on keskittynyt Uudellemaalle, jossa on 37 % toimijoista. Muiden alueiden osuudet jäävät alle 10 %:n osuuden.

Toiminta ilmoitusvelvollissectoreilla on monipuolista. Sektoreilla toimivat yritykset ovat Harmaan talouden selvitysyksikön laatiman asiakasluokittelun mukaan toimineet pitkään. Yli 10 vuotta toimineita yrityksiä on 54 %, 5–10 vuotta toimineita on 20 % ja 3–5 vuotta toiminnassa olleita on 11 %. Liikevaihdon yritykset ovat kokoluokaltaan merkittäviä. Toimijoiden yhteenlasketun liikevaihdon määrä on 49,7 miljardia euroa.

Taulukko 2. Toiminnan laajuus: Valvojen rekistereissä olevien ilmoitusvelvollisten liikevaihto vuosina 2019–2022.⁵

	2019		2020		2021		2022	
Liikevaihtoluokka	Lkm	Lkm osuus	Lkm	Lkm osuus	Lkm	Lkm osuus	Lkm	Lkm osuus
Ei tietoa	2 398	26 %	2 021	22 %	1 649	18 %	3 807	39 %
Alle 40t€	1 175	13 %	1 289	14 %	1 378	15 %	739	8 %
40–100t€	1 517	16 %	1 578	17 %	1 645	18 %	938	10 %
100–400t€	2 171	23 %	2 273	24 %	2 376	25 %	1 973	20 %
400t–1m€	884	9 %	964	10 %	1 002	11 %	946	10 %
1–2m€	433	5 %	417	4 %	442	5 %	409	4 %
2–10m€	440	5 %	459	5 %	490	5 %	481	5 %
Yli 10m€	303	3 %	320	3 %	339	4 %	349	4 %
Yhteensä	9 321		9 321		9 321		9 642	
Euroa	40 624 681 172		38 012 340 356		42 410 136 140		49 765 739 163	

Ilmoitusvelvollissectorit työllistivät merkittävän määrän työntekijöitä.

Asiakasluokittelun mukaan vuoden 2023 aikana valituilla toimialoilla oli yhteensä 265 118 palkansaajaa. Toimialat ovat verottajan näkökulmasta merkittäviä, sillä veronmaksuja (bruttomaksut) toimijoilla oli vuonna 2023 yhteensä 2,2 miljardia euroa.

Toimialat ovat vakaita myös verovelan ja maksupuutteiden lukujen näkökulmasta. Kaikista toimijoista 92 % olivat sellaisia, joilla ei ollut alkuvuoden 2023 aikana verovelkaa lainkaan.

⁵ Lähde: Verohallinto 2024. Asiakasluokittelu. Tässä ei ole otettu huomioon ulkomaisten maksulaitoksen sivuliikkeitä eikä asuntoluotonvälittäjiä.

Toimialojen taloustiedot osoittavat myös toiminnan olevan melko vakaalla pohjalla. Vuoden 2022 tilinpäätöksen avainlukujen perusteella toiminnan kannattavuus oli kohtalaisella tasolla. Kaikista toimijoista 22 % oli hyvällä tasolla, 8 % tyydyttävällä tasolla ja 29 % heikolla tasolla. Toimijoita, joiden kannattavuudesta ei ole tietoa oli 40 %. Velkaantumisaste oli hyvällä tasolla 42 %:lla toimijoista, tyydyttävällä tasolla 5 %:lla ja heikolla tasolla 13 %:lla. Toimijoista 39 %:n velkaantumisaste ei ollut tiedossa. Myös maksuvalmiusluokka oli vuonna 2022 kohtuullisella tasolla. Peräti 41 % toimijoista oli hyvällä tasolla, 7 % tyydyttävällä tasolla ja 7 % heikolla tasolla.

Taloudellinen merkitys toimialoittain⁶

Taulukoissa 3–11 on kuvattu kunkin ilmoitusvelvollissektorin taloudellista merkitystä. Kaikista ilmoitusvelvollissektoreista ei ollut mahdollista muodostaa itsenäistä raporttia, sillä toimijoita oli liian vähän, jolloin toimijoiden anonymiteettiä ei olisi voitu säilyttää.

Taulukko 3. LUOTTOLAITOKSET – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2023	184
Liikevaihto euroa 2023	36 526 251 153 ⁷
Tase euroa 2022	879 967 873 403
ALV-myynti euroa 2023	2 245 111 881
Maksetut palkat euroa 2023	781 256 438
Palkansaajien lukumäärä 2023	31 821

Taulukko 4. MAKSUPALVELUJENTARJOAJAT – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	90
Liikevaihto euroa 2022	8 936 110 799
Tase euroa 2022	8 297 578 190
ALV-myynti euroa 2023	8 565 230 047
Maksetut palkat euroa 2023	415 554 405
Palkansaajien lukumäärä 2023	19 686

⁶ Lähde: Verohallinto 2024. Asiakasluokittelu.

⁷ Lähde: Finanssivalvonta 2024. Liikevaihtoon on laskettu korkotuotot, osinkotuotot, palkkiotuotot, nettotuotot rahoituseristä ja liiketoiminnan muut tuotot.

Taulukko 5. RAHOITUSLAITOKSET, MUUT RAHOITUSPALVELUJA TARJOAVAT JA PERINTÄLIIKKEET – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	377
Liikevaihto euroa 2022	7 648 485 665
Tase euroa 2022	30 499 430 384
ALV-myynti euroa 2023	7 782 734 406
Maksetut palkat euroa 2023	445 694 046
Palkansaajien lukumäärä 2023	15 591

Taulukko 6. VAKUUTUSTOIMINTA ASIAMIEHET, YKSITYISET ELINKEINONHARJOITTAJAT – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	1 155
Liikevaihto euroa 2022	1 945 085
Tase euroa 2022	456 949
ALV-myynti euroa 2023	16 288 954
Maksetut palkat euroa 2023	566 320
Palkansaajien lukumäärä 2023	105

Taulukko 7. VAKUUTUSTOIMINTA PL. ASIAMIEHET, YKSITYISET ELINKEINONHARJOITTAJAT

Yritysten lukumäärä 2024	2 652
Liikevaihto euroa 2022	28 048 302 537
Tase euroa 2022	895 038 447 103
ALV-myynti euroa 2023	31 310 697 440
Maksetut palkat euroa 2023	2 569 927 967
Palkansaajien lukumäärä 2023	169 218

Taulukko 8. KIINTEISTÖN- JA VUOKRAHUONEISTOJEN VÄLITTÄJÄT – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	1 603
Liikevaihto euroa 2022	1 541 276 524
Tase euroa 2022	1 476 035 807

ALV-myynti euroa 2023	1 283 535 317
Maksetut palkat euroa 2023	228 704 331
Palkansaajien lukumäärä 2023	12 550

Taulukko 9. KIRJANPITÄJÄT JA TILINTARKASTAJAT - Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	2 712
Liikevaihto euroa 2022	2 577 126 559
Tase euroa 2022	2 306 866 844
ALV-myynti euroa 2023	2 976 500 944
Maksetut palkat euroa 2023	676 552 243
Palkansaajien lukumäärä 2023	57 960

Taulukko 10. ASIANAJAJAT, OIKEUDELLISET PALVELUT JA VERONEUVONTA – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	905
Liikevaihto euroa 2022	854 303 716
Tase euroa 2022	651 717 215
ALV-myynti euroa 2023	947 499 967
Maksetut palkat euroa 2023	187 029 320
Palkansaajien lukumäärä 2023	7 317

Taulukko 11. TAIDEKAUPPIAAT – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	63
Liikevaihto euroa 2022	13 092 234
Tase euroa 2022	11 058 149
ALV-myynti euroa 2023	19 313 609
Maksetut palkat euroa 2023	2 026 507
Palkansaajien lukumäärä 2023	212

Taulukko 12. TAVARAKAUPPIAAT, YRITYSPALVELUT JA PANTTILAINAAMOT – Taloudellinen merkitys

Yritysten lukumäärä 2024	103
Liikevaihto euroa 2022	2 342 580 709
Tase euroa 2022	713 577 111
ALV-myynti euroa 2023	1 863 951 556
Maksetut palkat euroa 2023	96 033 536
Palkansaajien lukumäärä 2023	5 292

2 b kohta

Tiedot, joilla mitataan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kansallisen torjuntajärjestelmän puitteissa tehtyjä ilmoituksia ja tutkimuksia sekä pidettyjä oikeuskäsittelyjä, mukaan luettuina rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten lukumäärä ja kyseisten ilmoitusten seurantatoimet sekä vuotuiset tiedot tutkittujen tapausten, syytteeseen asetettujen henkilöiden ja rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista rikoksista tuomittujen henkilöiden lukumäärästä, esirikosten tyypeistä, jos tietoja on saatavilla, ja jäädytettyjen, takavarikoitujen tai menetetyksi tuomittujen varojen euromääräisestä arvosta.

Taulukoissa 12 ja 13 on kuvattu rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten (STR) lukumäärä kokonaisuudessaan ja toimialoittain. Lisäksi taulukoissa 14 ja 15 on kuvattu epäilyttävää liiketoimea koskevien ilmoitusten seurantatoimet ja esirikosten tyypit.

Taulukoissa 16–18 on kuvattu vuotuiset tiedot tutkittujen tapausten, syytteeseen asetettujen henkilöiden ja rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista rikoksista tuomittujen henkilöiden lukumäärästä ja menetetyksi tuomittujen varojen euromääräisestä arvosta. Kuvissa 1–4 on kuvattu jäädytettyjen ja takavarikoitujen varojen euromääräinen arvo.

Taulukko 13. Rahanpesuilmoitukset 2023.

Rahanpesuilmoitukset	2023
Ilmoitusvelvollisten tekemät STR:t sektoreittain (lukumäärä)	347 012
Terrorismin rahoittamiseen liittyvä ilmoitus, TFR (kokonaismäärä)	111

Tiedonluovutus perusteella "uusi R": luovutukseen johtaneiden juttujen määrä sekä rikosnimikkeet	29
Tiedonluovutus perusteella "avoin R": luovutukseen johtaneiden juttujen määrä	544
Epäilyttävien transaktioiden arvot yhteensä	2 457 281 641
Tiedonluovutus perusteella "estämiseksi/paljastamiseksi": luovutukseen johtaneiden juttujen määrä	619
Jäädytysmäärät	
Jäädyttämisen kohteiden lukumäärä yhteensä	135
Jäädyttämisen varojen määrä yhteensä	3 178 747
Rikosnimikkeet ja rikoshyöty	
rahanpesurikokset (lievä, törkeä, perusmuotoinen, jne.)	668

Taulukko 14. Rahanpesun selvittelykeskukselle tehtyjen ilmoitusten lukumäärä toimialoittain vuonna 2023.

Sektori/Vuosi	2023
Yleistä maksujenvälitystä tarjoava (sis. valuutanvaihdon)	310 863
Luotto- ja rahoituslaitos (pankki)	19 847
Rahapeliyhteisö	10 659
Virtuaalivaluuttapalveluiden tarjoaja	4 802
Vakuutusyhtiö, -yhdistys tai työeläkevakuutusyhtiö	293
Huolehtimisvelvoitteen mukainen viranomainen	148
Luotto- ja rahoituslaitos (muu kuin pankki)	91
Ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen sivukonttori	84
Kirjanpitäjä	69
Tavaran myynti käteisenä > 10 000€	42
Muut, vähäisiä ilmoitusmääriä tekevät yhteensä	33
Sijoituspalveluyritys	30
Kiinteistövälittäjä	22
Muu viranomainen kotimaa	14
Tilintarkastaja	11
Asianajaja tai muu oikeudellisia palveluja tarjoava	4
Rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö	69
Yhteensä	347 012

Taulukko 15. Tiedonluovutus perusteella "uusi R": luovutukseen johtaneiden juttujen määrä sekä rikosnimikkeet⁸

RIKOSNIMIKE/VUOSI	2023
Törkeä petos	10

⁸ Rahanpesuilmoituksista avataan juttuja ja jutut voivat pitää sisällään useita eri rahanpesuilmoituksia. Näistä ilmoituksista kaikki eivät kuitenkaan olisi johtaneet uuteen rikosilmoitukseen, joten tilastoinnissa huomioidaan kokonaisuudet, joiden perusteella uudet R:t on avattu. Sama pätee tiedonluovutuksia avoimeen R:ään ja estämiseksi/paljastamiseksi.

Rahanpesu	7
Petos	5
Törkeä rahanpesu	4
Törkeä maksuvälinepetos	2
Törkeä kavallus	2
Velallisen petos	1
Törkeän petoksen yritys	1
Petoksen yritys	1
Törkeä ihmiskauppa	1
Yhteensä	34

Taulukko 16. Tiedonluovutus perusteella "avoin R": luovutukseen johtaneiden juttujen määrä.

RIKOSNIMIKE/VUOSI	2023
Törkeä petos	126
Petos	89
Rahanpesu	45
Törkeä maksuvälinepetos	37
Törkeä huumausainerikos	29
Maksuvälinepetos	26
Törkeä rahanpesu	25
Törkeä kirjanpitorikos	22
Törkeä veropetos	20
Esitutkintalain 3:3.2 tarkoittama selvitys	18
Tutkinta liiketoimintakiellon määräämiseksi	17
Rekisterimerkintärikos	13
Törkeän petoksen yritys	13
Törkeä kavallus	12
Identiteettivarkaus	11
Törkeä säännöstelyrikos	11
Huumausainerikos	9
Salakuljetus	7
Kiskonnantapainen työsyryntä	5
Lievä ampuma-aserikos	5
Lievä petos	5
Liiketoimintakiellon valvonta	5
Törkeä ihmiskauppa	5
Törkeä kiskonta	5
Petoksen yritys	4
Tietomurto	4
Törkeä velallisen epärehellisyys	4
Törkeä petos	126
Petos	89

Rahanpesu	45
Törkeä maksuvälinepetos	37
Törkeä huumausainerikos	29
Maksuvälinepetos	26
Törkeä rahanpesu	25
Törkeä kirjanpitorikos	22
Törkeä veropetos	20
Arvopaperimarkkinoita koskeva tiedottamisrikos	3
Ennalta estävä erityistoiminta	3
Huumausaineen käyttörikos	3
Kavallus	3
Lievä maksuvälinepetos	3
Muu tutkinta	3
Puolustustarvikkeiden maastavientirikos	3
Törkeä laittoman maahantulon järjestäminen	3
Väärennys	3
Huumausaineen käyttäjän hoitoonohjaus	2
Ihmiskauppa	2
Kätkemisrikos	2
Laiton uhkaus	2
Maasta karkottaminen	2
Maksulaitosrikos	2
Säännöstelyrikos	2
Terveysrikos	2
Törkeä paritus	2
Törkeä työeläkevakuutusmaksupetos	2
Törkeä varkaus	2
Velallisen epärehellisyys	2
Veropetos	2
Virkavallan anastus	2
Ampuma-aserikos	1
Kätkemisrikkomus	1
Kiristyksen yritys	1
Kirjanpitorikos	1
Lapsikaappaus	1
Lievä laitton tuontitavaraan ryhtyminen	1
Lievä säännöstelyrikos	1
Pahoinpitely	1
Rahankeräysrikos	1
Rahapelirikos	1
Rakentamisrikkomus	1
Rattijuopumus	1
Törkeä lahjuksen antaminen	1
Törkeä lahjuksen ottaminen	1

Törkeä maksuvälinerikos	1
Törkeä rahanväärennys	1
Törkeä terveyden vaarantaminen	1
Törkeä väärennys	1
Törkeä vapaudenriisto	1
Törkeä velallisen petos	1
Törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu	1
Törkeän maksuvälinepetoksen yritys	1
Tuottamuksellinen rahanpesu	1
Työaikausojelurikos	1
Työsyryntä	1
Ulkomaalaisen maassa oleskelun edellytysten selvittäminen	1
Ulkomaalaisrikkomus	1
Väärän rahan käyttö	1
Väärän todistuksen antaminen viranomaiselle	1
Varkaus	1
Velallisen petos	1
Velkojansuosinta	1
Vientitavarankäytön alkuperää koskevan väärän tiedon antaminen	1
Virka-apu toiselle viranomaiselle	1
Virkamiehen väkivaltainen vastustaminen	1
Virkavelvollisuuden rikkominen	1
Yhteensä	668

Taulukko 17. Syyksiluettut rahanpesurikosseutit vuosina 2019–2023.⁹

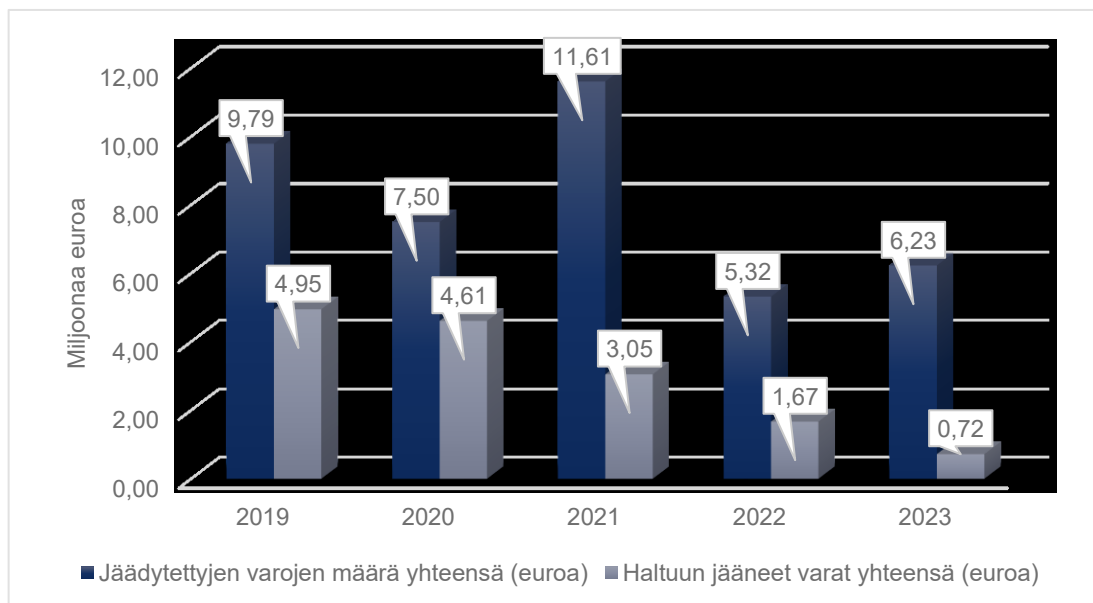
Rikosnimike	2019	2020	2021	2022	2023
Rahanpesu	290	256	382	556	426
Rahanpesuuyritys	2	5	5	2	7
Törkeä rahanpesu	63	70	67	77	120
Törkeän rahanpesun yritys	1	0	0	2	1
Salahanke törkeän rahanpesun tekemiseksi	-	-	-	-	-
Tuottamuksellinen rahanpesu	71	68	89	73	85
Rahanpesurikkomus	46	47	41	59	87
Yhteensä	473	446	584	769	726

⁹ Tilastokeskus: Rangaistukset käräjäoikeuksittain ja rikoksittain (käräjäoikeudet ja hovioikeus ensimmäisenä oikeusasteena), 3.10.2024. Muuttujina tuomiotiedot, tiedot, tuomion päärikos ja vuosi.

Taulukko 18. Rahanpesurikostuomiot vuosina 2019–2023.¹⁰

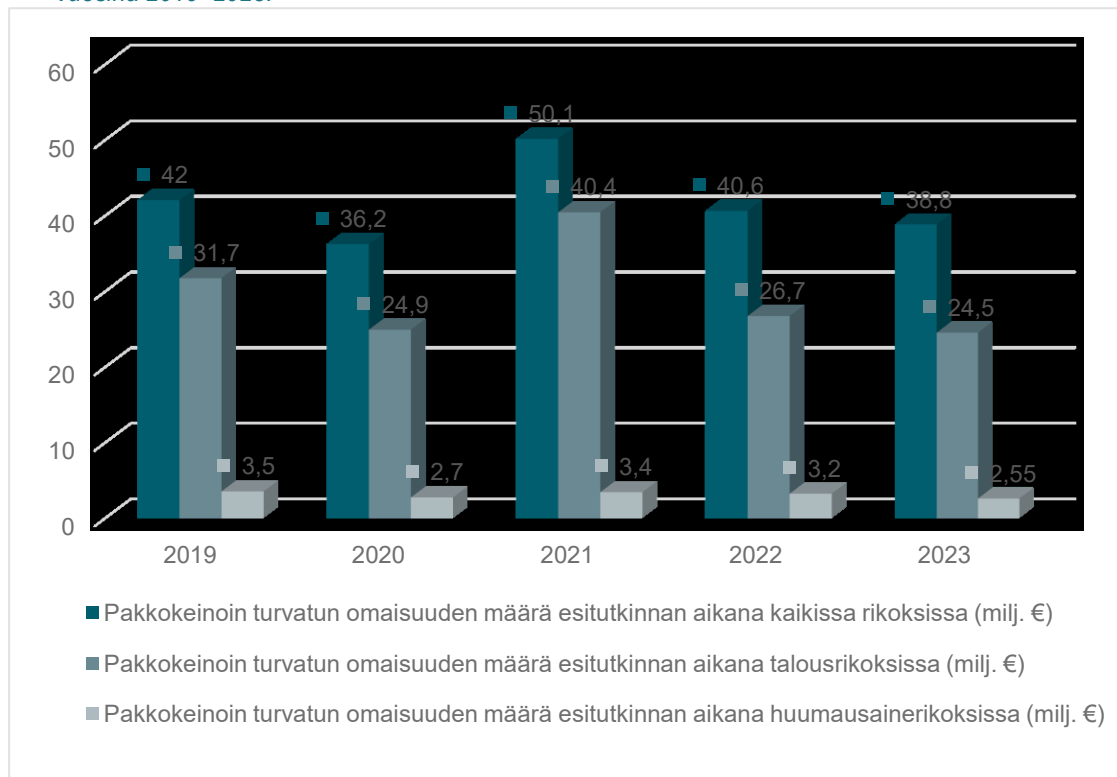
Oikeudessa tuomitut (lkm)	2019	2020	2021	2022	2023
Rahanpesu	180	145	206	240	259
Rahanpesun yritys	0	2	3	1	0
Törkeä rahanpesu	54	55	60	62	92
Törkeän rahanpesun yritys	1	0	0	0	1
Salahanke törkeän rahanpesun tekemiseksi	-	-	-	-	-
Tuottamuksellinen rahanpesu	56	44	60	54	67
Rahanpesurikkomus	18	10	14	22	36
Yhteensä	309	256	343	379	455

Kuva 1. Rahanpesun selvittelykeskuksen tekemät jäädytykset 2019–2023.

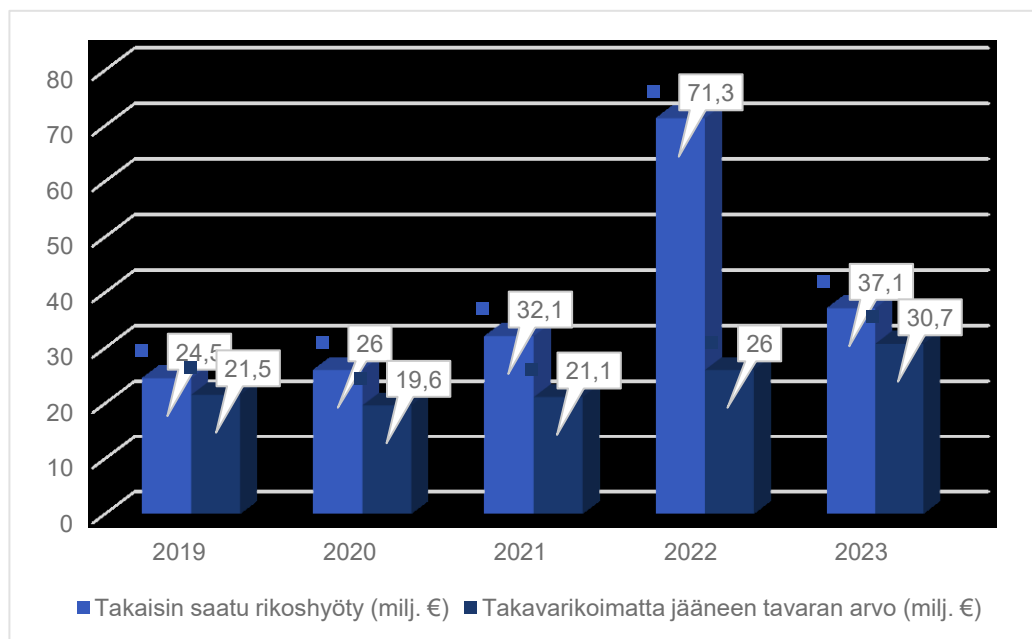

¹⁰ Tilastokeskus: Rangaistukset käräjäoikeuksittain ja rikoksittain (käräjäoikeudet ja hovioikeus ensimmäisenä oikeusasteena), [3.10.2024](#). Muuttujina tuomiotiedot, tiedot, tuomion päärikos ja vuosi.

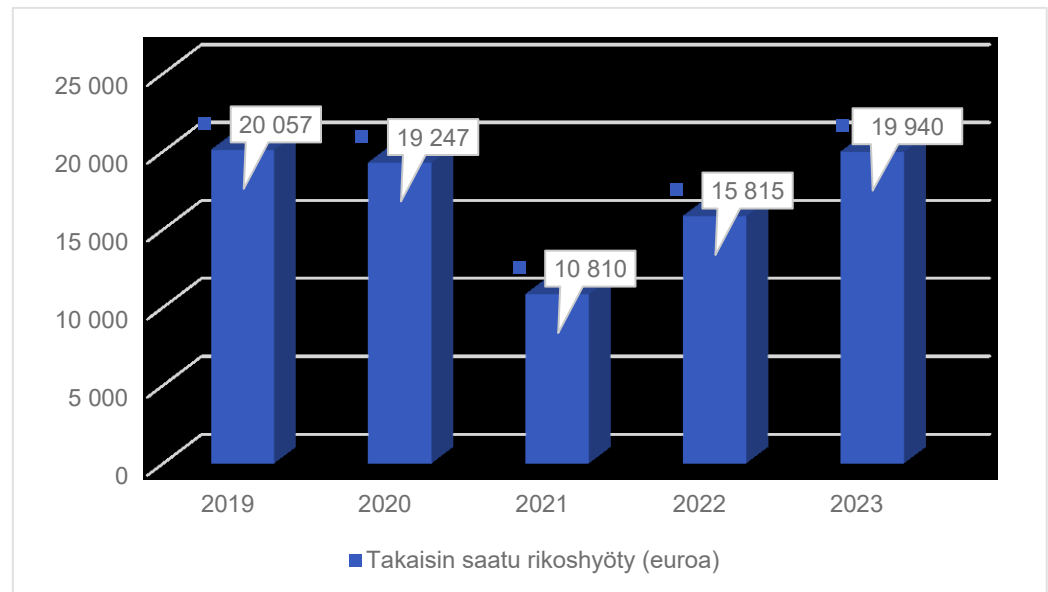
Kuva 2. Poliisin tilasto esitutkintavaiheessa pakkokeinoin turvatus omaisuuden määristä vuosina 2019–2023.

Kuva 3. Tullin rikostorjunnan vaikuttavuus vuosina 2019–2023.

Kuva 4. Rajavartiolaitoksen takaisin saatu rikoshyöty vuosina 2019–2023.

Taulukko 19. Käräjäoikeuksissa tuomittujen menettämisseuraamusten määrät euroina.¹¹

Rikosnimike	2018	2019	2020	2021	2022	Yht.
Rahanpesu	341 627	15 485	31 765	54 990	377 410	821 277
Törkeä rahanpesu	896 788	35 150	191 817	317 865	164 088	1 605 708
Kaikki rahanpesu-rikokset yhteensä	1 414 615	52 645	223 582	372 854	541 498	2 605 194

¹¹ Uusimmat tilastot tuomittujen menettämisseuraamusten määristä ovat saatavilla huhtikuussa 2024.

2 c kohta

Jos saatavilla, tiedot, joissa esitetään lisätutkimuksia aiheuttavien ilmoitusten lukumäärä¹² ja prosenttiosuus sekä ilmoitusvelvollisille annettava vuotuinen kertomus, jossa yksilöidään niiden tekemien ilmoitusten hyödyllisyys ja seurantatoimet.

Taulukossa 19 on kuvattu epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten perusteella rahanpesun selvittelykeskuksen antamien palautteiden lukumäärä ilmoitusvelvollisille.

Taulukko 20. Rahanpesun selvittelykeskuksen antamat palautteet ilmoitusvelvollisille vuonna 2023.

Palautteet	Kpl
Tehtyjen ilmoitusten hyödyllisyys ja seurantatoimet eli palautetapaamiset ja sidosryhmien koulutus	48

2 d kohta

Tiedot sellaisten rajat ylittävien tietopyyntöjen lukumäärästä, jotka rahanpesun selvittelykeskus on esittänyt tai vastaanottanut, joihin se on kieltäytynyt vastaamasta tai joihin se on vastannut osittain tai kokonaan, jaoteltuina vastapuolena olevan maan mukaan.

Taulukossa 20 on kuvattu rahanpesun selvittelykeskuksen lähettämien ja vastaanottamien tietopyyntöjen lukumäärä vuonna 2022.

Taulukko 21. Rahanpesun selvittelykeskuksen lähetetyt ja vastaanotetut tietopyynnot vuonna 2023.

Rajat ylittävät tietopyynnot	2023
Lähetetyt tiedustelut ulkomaille	556
Vastaanotetut tiedustelut ulkomailta	106

Taulukko 22. Rahanpesun selvittelykeskuksen lähettämät rajat ylittävät tietopyynnot, joihin vastapuoli on kieltäytynyt vastaamasta tai vastannut osittain 2023.

Rajat ylittävät lähetetyt tietopyynnot	2023
Lähetetyt tiedustelut ulkomaille, joihin on kieltäydytty vastaamasta	0
Lähetetyt tiedustelut ulkomaille, joihin ei saatu vastausta ja pyyntö lopetettiin (maittain alla):	12
- UK	9
- Hong Kong	1

¹² Katso taulukko 12 Rahanpesu-ilmoitukset.

- USA	2
Lähetetyt tiedustelut, joihin on vastattu vain osittain (maittain alla):	9
- UK	9

Taulukko 23. Rahanpesun selvittelykeskuksen vastaanottamat rajat ylittävät tietopyynnöt, joihin on annettu osittainen vastaus tai kieltäydytty vastaamasta 2023.

Rajat ylittävät vastaanotetut tietopyynnöt	2023
Vastaanotetut tiedustelut ulkomailta, joihin on kieltäydytty vastaamasta (maittain alla):	1
- Venäjä	1
Vastaanotetut tiedustelut, joihin on vastattu vain osittain	0

Rahanpesun selvittelykeskus ei lähtökohtaisesti kieltäydy perustelluista tietopyynnöistä. Poikkeuksellisesti Venäjän ja Valkovenäjän tietopyyntöihin on kieltäydytty vastaamasta syksystä 2022 alkaen Venäjän hyökkäyssodan johdosta.

2 e kohta

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyvästä valvonnasta vastaaville toimivaltaisille viranomaisille osoitetut henkilöresurssit sekä rahanpesun selvittelykeskukselle osoitetut henkilöresurssit 32 artiklassa määritettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Neljännän rahanpesudirektiivin 32 artikla ja viidennen rahanpesudirektiivin 48 artikla edellyttävät, että jäsenvaltioilta on riittävät taloudelliset resurssit, henkilöresurssit ja tekniset resurssit rahanpesun selvittelykeskuksilleen ja toimivaltaisille viranomaisilleen tehtäviensä hoitamiseen.

Suomessa rahanpesulain mukaisilla valvojilla työskenteli yhteensä noin 33 henkilöresurssia vuoden 2024 alussa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistehtävissä. Vastaavasti henkilötyövuosia käytettiin noin 31,5. Luvut kattavat päätoimisesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistyötä tekevät. Näiden lisäksi organisaatioissa voi olla yksittäisiä henkilöitä, joiden työnkuvaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen kuuluu osittain. Rahanpesun selvittelykeskuksella oli käytössä vuoden 2024 alussa 47 henkilöresurssia ja henkilötyövuotta.

2 f kohta

Toimitiloissa ja niiden ulkopuolella toteutettavien valvontatoimien lukumäärä, valvontatoimien perusteella havaittujen rikkomisten lukumäärä ja valvontaviranomaisten soveltamat seuraamukset tai hallinnolliset toimenpiteet.

Valvojien tekemät toimenpiteet rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi

Vuoden 2023 aikana rahanpesulain mukaiset valvojat ovat toteuttaneet lukuisia valvonnallisia toimenpiteitä valvontatehtäviensä yhteydessä. Valvojat tekevät riskiperusteista valvontaa ja resurssien rajallisuudesta johtuen valvonta kohdennetaan erityisesti riskillisiin toimialoihin. Tähän voi kuitenkin liittyä riskejä siitä, ettei vähempiriskisten toimialojen valvonta ole riittävän tehokasta. Alla on kuvattu valvojittain vuonna 2023 tehtyjä toimenpiteitä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Vuonna 2023 Etelä-Suomen aluehallintovirasto suoritti 25 tarkastusta useilla eri toimialoilla toimivissa ilmoitusvelvollisissa. Tarkastuksia tehtiin kirjanpitäjille, perintätoimijoille, kiinteistönvälittäjille, rahoituspalveluihin, tavarakauppiaille ja panttilainaamoihin. Tehdyistä tarkastuksista 12 johti sanktioharkintaan.

Tarkastusten lisäksi aluehallintovirasto suoritti riskiarviovalvontaa. Riskiarviopyyntöjä lähetettiin veroneuvontaa tarjoaville, sijoituspalvelun

oheispalvelua tarjoavalle ja rahoituspalveluja tarjoavalle toimijalle. Aluehallintovirasto kävi saapuneet riskiarviot läpi ja kartoitti näin alojen riskitietoisuutta rahanpesun suhteen sekä valvoi riskiarvioiden laatua.

Lisäksi aluehallintovirasto toteutti valvontakampanjan kirjanpitäjille, oikeudellisia palveluja tarjoaville, kiinteistönvälittäjille ja veroneuvontaa tarjoaville. Aluehallintovirasto kartoitti myös eri toimialojen ilmoitusvelvollisia ja lähetti selvityspyyntöjä toimijoille, jotka harjoittivat toimintaansa rekisteröitymättä rahanpesun valvontarekisteriin.

Aluehallintovirasto myös päivitti omaa riskiarviotaan joulukuussa 2023. Riskiarvion yhteenveto julkaistiin tammikuussa 2024.

Patentti- ja rekisterihallitus

Vuonna 2023 ei aloitettu uusia rahanpesutarkastuksia resurssivajeen vuoksi. Merkittävästi muuttuneen kansainvälisen tilanteen johdosta Patentti- ja rekisterihallituksen rahanpesulain mukainen valvonta keskitettiin toimeksiantosuhteisiin, joihin liittyy kohonnut riski kansainvälisten talouspakotteiden kiertämisestä. Kaikkiaan valvonta kohdentui noin viiteen eri tilintarkastajaan, joiden tarkastukset jatkuivat vuoden 2024 puolelle. Tilintarkastajille pidettiin kaksi koulutustilaisuutta vuoden aikana. Rahanpesulain osittaisuudistuksen astuttua voimaan 31.3.2023 Patentti- ja rekisterihallitus päivitti tilintarkastajille suunnatun rahanpesulain noudattamisen ohjeen osioita, jotka koskevat muun muassa pakotteita ja asiakkaan tuntemista.

Suomen Asianajajaliitto

Vuonna 2023 suoritettiin uusien asianajotoimistojen tarkastuksia 24 kpl:tta ja riskiperusteisia, ns. varsinaisia toimistotarkastuksia 16 kpl:tta. Näin ollen yhteensä suoritettiin 40 tarkastusta. Tarkastuksia määrättiin yhteensä 65 kpl:tta. Uuden asianajotoimiston tarkastus tulee suorittaa puolen vuoden kuluessa toimiston perustamisesta, joten kaikki vuoden aikana määrätyt tarkastukset eivät tule suoritetuksi saman vuoden aikana.

Asianajajaliitto ei tilastoi tarkastuksia niiden lopputuleman mukaan. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että hallitus hyväksyi kaikki suoritettut toimistotarkastukset, mutta noin 90 % tarkastuksista johti siihen, että asianajajan riskiarvion katsottiin olevan puutteellinen ja häntä kehoitettiin täydentämään sitä määräajassa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi yhdelle asianajajalle hallinnollisen seuraamuksen vuonna 2023 (Asianajajaliiton hallitus käynnisti menettelyn vuonna 2021). Päättös ei kuitenkaan ole vielä lainvoimainen. Uusia menettelyjä hallinnollisen seuraamuksen määräämiseksi asianajajalle ei käynnistetty vuonna 2023.

Asianajajaliitto on päivittänyt oman riskiarvionsa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeistä joulukuussa 2022.

Finanssivalvonta

Finanssivalvonta julkaisi yhteenvedon pääomamarkkinatoimijoiden toimintaan liittyvistä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeistä 7.2.2023. Vuonna 2023 Finanssivalvonnan rahanpesun estämisen aloitetuista tarkastuksista kaksi kohdistui luottolaitoksiin ja kaksi maksupalveluntarjoajiin.

Finanssivalvonnan rahanpesun estämisen jatkuvan valvonnan toimenpiteisiin vuonna 2023 kuului 12 luotto- ja vakuutussektorin toimijoita koskevaa valvojan arviota, jotka luottolaitosten osalta tehtiin osana laajempaa valvojan arvioprosessia (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). Näihin valvojan arvioihin liittyi mm. tapaamisia valvottavien ilmoitusvelvollisten kanssa. Lisäksi Finanssivalvonnalla oli 31 muuta jatkuvaan valvontaan liittyvää tapaamista ja näiden lisäksi paljon muita valvontatoimia. Muut tapaamiset olivat muun muassa säännöllisiä valvottavatapaamisia, häiriöiden ja yllättäen ilmenneiden puutteiden selvittämiseen liittyviä tapaamisia, tarkastusten havaintojen jatkotoimenpiteisiin liittyviä tapaamisia sekä AML/CFT-college-tapaamisia. Valvottavatapaamisissa on käsitelty rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen lisäksi pakotteiden noudattamiseen liittyviä kysymyksiä. Valvottavia ilmoitusvelvollisia tavattiin myös tarvittaessa toimilupa- ja rekisteröintihakemuksien käsittelyjen yhteydessä. Finanssivalvonta teki lukuisia selvityspyyntöjä valvottavilleen näiden asiakkailta saatujen yhteydenottojen perusteella.

Finanssivalvonta sai vuonna 2023 viisi rahanpesulain 7 luvun 9 §:n mukaista ilmoitusta rahanpesulain säännösten epäillyistä rikkomuksista ja peruutti yhden valvottavan rekisteröinnin koskien maksulaitoslain (297/2010) mukaisen maksupalvelun tarjoamisesta ilman toimilupaa.

Poliisihallituksen arpajaishallinto

Poliisihallituksen arpajaishallinto teki vuoden 2023 aikana kaksi rahanpesulain mukaista tarkastusta (sisältäen viiteen eri asiamiespisteeseen tehdyt tarkastukset) koskien rahanpesulain velvoitteiden toteutumista rahapelitoiminnassa.

Lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvontaa toteutettiin järjestämällä säännöllisesti valvottavan ilmoitusvelvollisen kanssa rahanpesun ja asiamiestoiminnan valvontakokouksia (6 + 2 kpl:tta) ja tehtiin kahdeksan selvityspyyntöä ilmoitusvelvolliselle.

Lisäksi olemme kokoustaneet säännöllisesti muiden valvovien viranomaisten kanssa. Valvontatoimenpiteet ovat koostuneet lisäksi tarkastuksista, selvityspyyntöistä sekä säännöllisestä ilmoitusvelvollisen raportoinnin seuraamisesta.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Ahvenanmaan maakunnan hallitus laati vuoden 2023 alussa valvontasuunnitelman. Lisäksi vuoden 2023 alussa maakunnan hallitus pyysi kaikista Ahvenanmaan kiinteistönvälitysliikkeistä valvontaan liittyviä tietoja.

Vuodesta 2021 lähtien maakunnan hallitus on pyytänyt Ahvenanmaan välitysliikkeitä toimittamaan riskiarvionsa vähintään joka toinen vuosi. Näin ollen maakunnan hallitus pyysi vuoden 2023 aikana riskiarviointeja kaikilta niiltä välitysliikkeiltä, jotka eivät olleet toimittaneet riskiarvioitaan vuonna 2022.

Kiinteistönvälitysliikkeiltä pyydetty tiedot ja riskiarviot tutkittiin ja analysoitiin. Samassa yhteydessä selvitettiin myös, aiheuttavatko toimitetut tiedot tarpeen päivittää maakunnan hallituksen valvojakohdaista riskiarviota ja ohjeistusta.

Keväällä 2023 järjestettiin Ahvenanmaalla ensimmäinen valtiovarainministeriön, sisäministeriön, Ahvenanmaan maakunnan hallituksen ja Lotteriinspektionenin välinen viranomaisyhteistyötapaaminen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyen. Toinen tapaaminen pidettiin Helsingissä joulukuussa 2023.

Maakunnan hallituksella ei ollut vuonna 2023 asioita, jotka olisivat johtaneet sanktiotoimenpiteisiin.

Lotteriinspektionen

Lotteriinspektionen laati vuoden 2023 alussa valvontasuunnitelman, joka vahvistettiin 30.1.2023. Ilmoitusvelvollinen vahvistaa rahanpesun estämisen politiikan aina joulukuussa ja laatii henkilöstön koulutussuunnitelman vuosittain. Lotteriinspektionen on tarkastanut ja hyväksynyt suunnitelmat.

Lotteriinspektionen tarkasti ilmoitusvelvollisen riskiarvion ja varojen alkuperän vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Lisäksi kolmannella vuosineljänneksellä tarkastettiin laadunhallinta-asiakirjoja, uuden lainsäädännön vaikutuksia sekä poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden hallintaa.

Ahvenanmaan maakuntapäivät antoivat lakiehdotuksen 30/2022–2023, jonka johdosta Lotteriinspektionen viranomaisena lakkasi vuodenvaihteessa 2023–2024 ja valvonta siirtyi Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle. Tämän arvioidaan vähentävän yhden henkilön viranomaisena toimineen Lotteriinspektionin haavoittuvuutta.